

Mense wat dink hulle is danig smart

Yster Swart van Die Vierde Kabinet-faam het 'n sêding gehad: “Mense wat dink hulle is danig smart, is nie altyd so danig smart nie.” Ek het daaraan gedink toe ek weer die gelykenis van die Fariseër en die tollenaar gelees het ([Luk 18:9-14](#)). Want dit was presies die probleem met die Fariseer. Hy het gemeen hy is danig smart.

Dit lyk my God het nie erg aan mense wat dink hulle is wie nie. Daarom waarsku die Bybel op verskillende maniere en plekke teen hoogmoed en hooghartigheid en eiegeregtigheid en dié soort euwels, maar word karaktertrekke soos nederigheid, beskeidenheid, insiklikheid en sulke dinge as deugde geprys.

Terwyl ons nou in die Epifanie-tyd is, waarin ons oor Jesus se aardse lewe dink, staan dit van Hom ook voorop: sy nederigheid. Sy tuisdorp was so obskuur dat koning Konstantyn se vrou 'n afvaardiging na Palestina moes stuur om uit te vind waar dié dorp nou eintlik is. En sy geboorteplek gryp nou ook nie juis die verbeelding aan vir die luuksheid van die akkommodasie nie. Sy aardse ouers het nie getel onder die voorstes in die land nie.

G'n wonder Jesus was nie opgewonde oor die Fariseërs met hulle hooghartige houding nie! Ek wonder wat Hy dink van vandag se ingesteldheid van beter, blinker, vernamer.

Safenat-Paneag verwelkom sy vader in Egipte

GOSEN. - Die hoof van die GVE het gister hier aangekom om sy vader, Jakob seun van Isak, in Egipte te verwelkom. Dit was 'n aandoenlike oomblik toe die twee

mekaar na 'n skeiding van meer as twintig jaar weer gesien het. Hulle het mekaar omhels en lank so gestaan en huil. Daarna het die waardige ou man, wat reeds honderd en dertig jaar oud is, kopskuddend vir sy seun gesê: “Nou kan ek maar sterf. Ek het jou gesien. Jy lewe nog!”

- Lees hiervan in [Gen. 46:1-7](#), en [28-34](#).

FILISTYNSE MAGTE IN DIE SPOOKLAAGTE VERPLETTER

JERUSALEM. - Met briljante krygsvernuf het koning Dawid die militêre oorheersing van die Filistyne in die Kanaänitiese vlaktes finaal verbreek. Die Filistyne het die afgelope drie eeue die oorhand op militêre gebied gehad met hulle beter krygstuig en strydwaens, sodat die Israeliete baie swaar geleef het, veral in die vrugbare vlaktes waar hulle geen teenvoeter vir die strydwaens gehad het nie. Net in die onbegaanbare bergland kon hulle hul man staan. Die Israeliete het gehoop dat koning Saul hulle van dié oorheersing kon bevry, maar hy kon nooit werklik die Filistyne se houvas breek nie. Nou het koning Dawid egter die onmoontlike reggekry. Die slag van Spooklaagte was waarskynlik die laaste geveg teen die Filistyne.

- Lees hiervan in [2 Sam. 5:17-25](#).

Minister in sop na minagting van dekreet

BABEL. - Die aangewese eerste minister van die Ryk van Mediërs en Perse, Beltsasar, is gisteraand laat in 'n leeukuil gegooi omdat hy koning Darius se

bidverbod verbreek het.

Die bidverbod is onlangs met 'n koninklike dekreet ingestel op aanbeveling van die ander twee ministers en die goewerneurs-generaal, raadgewers en administrateurs van die ryk. Daarvolgens moet enigiemand wat gedurende dertig dae enige god of mens aanbid behalwe vir die koning, in 'n leeuuil gegooi word. Daarby is die dekreet as 'n wet van die Mediërs en Perse uitgevaardig en derhalwe onherroeplik. Beltsasar, beter bekend as Daniël onder sy volksgenote, het egter die dekreet verontagsaam. Hy is 'n toegewyde Jood en het soos tevore drie maal elke dag tot sy God, die God van die hemel, gebid. Hy is op heter daad betrap waar hy gebid het en voor die koning gedaag.

Dié verwikkeling het as 'n groot skok vir die koning gekom. Dit is bekend dat koning Darius groot vertrouwe in Beltsasar gehad het. Toe hy aan bewind gekom het, het hy hom aangestel as een van sy drie ministers aan wie die honderd en twintig goewerneurs-generaal van die ryk verantwoordelik was. Beltsasar het egter deur sy buitengewone bekwaamheid so uitgeblink bo die ander ministers en die goewerneurs-generaal dat die koning besluit het om hom oor die hele koninkryk aan te stel.

Allerhande vrae het intussen ontstaan oor die afdwingbaarheid van 'n wet van Mediërs en Perse. Dit is duidelik dat dié wet as 'n strik misbruik is in 'n fyn uitgewerkte set van Beltsasar se vyande om van hom ontslae te raak. Koning Darius het die vonnis so lank moontlik uitgestel, maar het uiteindelik geen ander keuse gehad nie as om Beltsasar in die leeuuil te laat gooi. So is die ryk van een van sy knapste burgers beroof, en dit teen die koning se sin in.

- Lees alles hieroor in [Dan. 6](#).

Die voorreg van aanbidding

Ek onthou uit my kinderdae 'n dominee wat elke Sondag iewers in sy kanselgebed die Here gedank het “vir die voorreg van aanbidding”. Vir my as jong seun het dié mooi linkende woorde nie veel beteken nie. Vandag weet ek van beter. Gebed is 'n onuitspreeklike groot voorreg. Sonder gebed sou ons geloof versmoor. G'n wonder nie dat gebed die asemhaling van die siel genoem word. Daniël het dít goed begryp. Die hele boek Daniël is trouens een groot getuigenis van sy en sy drie vriende se volhardende ywer om God, en Hom alleen, te aanbid. Vir hierdie voorreg het hy geen kompromieë toegelaat nie, selfs al sou dit sy lewe kos. Dit sien ons ook in die lewe van Jakob, wat nie sommer halsoorkop op 'n wa klim om sy lankverlore seun te gaan ontmoet nie. Nee, voordat hy vertrek, bring hy eers 'n offer om só vir God te raadpleeg. En Dawid, teen hierdie tyd 'n gesoute en uitgeslape militaris wat behoort te weet hoe om te veg, pak ook nie 'n enkele geveg aan voordat hy God geraadpleeg het nie. Aanbidding is inderdaad 'n voorreg. Het jy al in verwondering voor God daaroor gejuig?

Gebed om geloof

*Almagtige en ewige God,
vermeerder in ons u gawe van geloof
sodat ons kan vergeet wat agter is
en ons kan uitstrek na wat voorlê,
en op die weg van u gebooie kan bly
en die kroon van ewige vreugde ontvang;
deur Jesus Christus, u Seun en ons Here,
wat leef en regeer met U
in die eenheid van die Heilige Gees,
een God, nou en vir altyd.*

Om VDM te wees

Predikante skryf as agtervoegsel tot hulle naam die letters VDM. Dit staan vir *Verbi Divini Minister*: Bedienaar van die Goddelike Woord. Want dit is die predikant se primêre taak: om die Woord van God te bring in elke situasie waarin mense hulle bevind: eerstens natuurlik in die erediens, maar ook langs 'n siekbed of sterfbed, by 'n vergadering, in die kraamsaal ...

Daar is baie ander (goeie) dinge waarmee predikante hulle kan besig hou: reëlins vir die basaar, programme vir barmhartigheid, opheffingswerk aan haweloses, finansiële of administratiewe beplanning vir die gemeente, ens. Maar niks hiervan mag die primêre taak, Bedienaar van die Woord, verdring nie. Ek onthou hoe ek as jong predikant op 'n dag teenoor my pa (ook 'n predikant) gekla het dat ek nie in die week tyd kry vir my voorbereiding vir die erediens nie, en dan sit ek die hele naweek daarmee. Sy wyse antwoord was of ek dink die erediens is belangrik, want as ek so dink, moet ek in my beplanning tyd daarvoor inruim.

Dit was goeie en tydige raad. Niks, maar niks, mag 'n predikant se voorbereidingstyd vir die erediens van Sondag in die wiele ry nie. Daarom die grappie dat VDM eintlik staan vir "Voor Donderdagmiddag". Want teen Donderdagmiddag behoort jou preek klaar te wees.

Die bekende teoloog [Walter Brueggemann](#) sê in dié verband dat preekmaak 'n proses is waarin 'n mens baie verbeelding moet hê, en jy het nie daardie soort energie as jy moeg of oorwerk is nie. Daarom pleit hy dat predikante hulle nie sal oorlaai met 'n klomp goed wat hulle kragte só gaan tap dat daar min energie vir verbeelding oorbly nie. Want dan hoor jy dit Sondag op die kansel.

Maar 'n predikant se werk as VDM begin en eindig natuurlik nie by preekmaak nie. Preekmaak is deel van 'n veel groter fokus wat 'n predikant behoort te hê op

die Woord van God. Ons roeping is om ons te verdiep in die Woord, soos [Psalm 1](#) sê: ons vreugde te vind in die Woord van God. Wee die gemeente wie se lidmate meer weet van die Bybel as hulle predikant! Of waar die lidmate Sondag ná Sondag gefrustreerd huis toe keer omdat die Bybel nie regtig aan die orde gekom het nie.

Ek skryf VDM met diepe dankbaarheid, maar ook met groot huiwering en ontsag agter my naam. Wat 'n onuitspreeklike voorreg om te mag sê: "So spreek die Here!" En watter groot verantwoordelikheid om op dié manier deur God gebruik te word. Mag ek nooit ophou om 'n student van die Woord te wees nie!

HOOF VAN GVE MET FAMILIE HERENIG

AVANIS. - Daar was groot vreugde in die paleis van Safenat-Paneag toe hy gister met sy familie ná 'n skeiding van twintig jaar herenig is.

'n Woordvoerder van sy kantoor het bekend gemaak dat die sogenaamde. "spioene" wat al 'n paar keer met die gereg gebots het, al die tyd Safenat-Paneag se broers is. Die misverstand kan maklik verklaar word as 'n mens in ag neem dat Safenat-Paneag maar net sewentien jaar oud was toe hy na Egipte gekom het. Die woordvoerder het ook gesê die farao het Safenat-Paneag se vader en sy hele familie genooi om in Egipte te kom bly, aangesien die hongersnood in Kanaän hierdie gesiene veeboere swaar getref het. Die farao het waens tot hulle beskikking gestel om hulle met die trek te help. Na verwagting sal die familie hulle in die Gosen-provinsie vestig.

- Lees hiervan in [Gen. 45:1-24](#).

Patriarg hoor na twintig jaar sy lieflingseun is nie dood

BERSEBA. – Jakob seun van Isak het die grootste verrassing van sy lewe gekry toe hy vanoggend gehoor het sy lieflingseun Josef lewe nog. Hy het twintig jaar gelede aanvaar dat Josef dood is toe sy bediendes sy bebloede, verskeurde klere uit die veld vir hom gebring het.

Wat die verrassing soveel groter maak, is dat Josef intussen die onderkoning van Egipte geword het. Hy is die hoof van die graanopbergingsprojek in Egipte. Dit blyk nou dat Josef destyds deur sy broers as slaaf verkoop is aan Midianitiese handelaars, en so het hy in Egipte beland. Daar was in daardie dae groot ongelukkigheid onder Jakob se ander seuns omdat hulle pa Josef voorgetrek het.

Al dié onmin is blykbaar nou iets van die verlede, want Josef het sy broers vergewe. “Dit laat my nogal ver terugdink aan my eie jongmansdae,” het Jakob gesê. “Ek het destyds my broer Esau net so gruwelik veronreg, maar toe ek na twintig jaar se ballingskap in vrees en bewing na my geboorteland terugkeer om Esau vir die eerste keer in die oë te kyk, was daar geen wrok by hom nie. Hy het my vergewe, net soos Josef nou met sy broers gedoen het.”

- Lees hiervan in [Gen. 45:25-28](#) en [Gen. 33:1-12](#).

Moenie tel as jy vergewe nie, sê rabbi

KAPERNAUM. – Die rabbi Jesus van Nasaret het hom weer eens teen die gangbare lering uitgespreek toe hy sy dissipels beveel het om nooit op te hou met vergewe nie.

Een van sy dissipels, Simon, het hom naamlik gevra hoeveel keer hy sy broer moet vergewe as hy iets verkeerd teen hom doen. Simon het gemeen dit sal sy leermeester tevrede stel as hy sewe maal vergewe. Waarop Jesus geantwoord het: “Ek sê vir jou, nie sewe keer nie maar selfs sewentig maal sewe keer.”

Die Bybelkoerant het ander rabbi's se mening hieroor ingewin, en hulle het almal dieselfde antwoord gegee. Die oorgelewerde tradisie vereis van jou om iemand tot

drie keer toe te vergewe. Alles wat jy meer as dit doen, is oortollige goeie werke. “Moet jou tog nie aan Jesus steur nie,” het een rabbi ons aangeraai, en bygevoeg: “Hy kom tog net van Nasaret. Wat verwag jy?”

- Lees hiervan in [Matt. 18:21-35](#).
-

Die Bybelkoerant

Vergifnis is 'n moet, sê Jesus

Wanneer Jesus vir sy dissipels leer hoe belangrik dit is om te vergewe, vertel Hy hulle die gelykenis van die ondankbare amptenaar wat self soveel vergifnis ontvang het, maar dit nie verder deurgegee het aan sy mede-amptenaar nie. Op die ou end beland hierdie man in die tronk ‘om gemartel te word totdat hy al die skuld betaal het’ ([Matt. 18:34](#)). En dan sluit Jesus af met hierdie woorde: “So sal my Vader wat in die hemel is, ook met julle maak as julle nie elkeen sy broer van harte vergewe nie” ([vers 35](#)).

Helmut Thielicke, 'n bekende teoloog, sê na aanleiding hiervan dat genade soos 'n aflosstokkie is. 'n Mens deel net in die oorwinning as jy die stokkie aangee. As jy daaraan vasklou en alleen enduit hardloop, word jy gediskwalifiseer, selfs al kom jy eerste, want dis teen die reëls. Iets hiervan het Josef verstaan. Maar Josef het ook iets anders ontdek wat hom gehelp het om te kan vergewe. Hy het raak gesien dat God met hom en sy broers besig is. “God het my voor julle uitgestuur om lewens te red,” sê hy in [Gen. 45:5](#). Later sou hy dit nog duideliker vir sy broers uitspel: “Julle wou my kwaad aandoen, maar God wou daarmee goed doen: Hy het gesorg dat 'n groot volk nou in die lewe gebly het” ([50:20](#)).

As jy 'n oog daarvoor het dat God sy plan met jou lewe sal bereik, ondanks die kwaad jou aangedoen, raak dit makliker om van harte te vergewe, soos Hy ons vergewe het. Bid om dié insig. Dan sal jy ophou boekhou van die kwaad.